

Telegraful Român.

Apare Marți, Joia și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefranțate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Anul-nou în Sibiu.

Sibiu, 16 Ianuarie n.

Inteligența română din Sibiu s'a prezentat Mercuri, în ziua Anului-Nou, după terminarea sfinteii liturgii, aproape întreagă, ca și în anii premergători, la Esceleța Sa, Inaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan Mețianu, pentru a-i aduce urări de bine din prilejul intrării în noul an. Tălmăcitorul sentimentelor de recunoștință și alipire, față de capul bisericii noastre, a fost și de astădată P. C. Sa, Părintele Arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc, Dr. Ilarion Pușcariu, care a rostit în fața Esceleții Sale vorbirea următoare:

»Esceleța Voastră! Inaltpreasfințite Domnule Arhiepiscop și Mitropolit! Vă rugăm să ne dați voie, ca mișcați și îndemnați de simțul venerațiunii și recunoștinței noastre către Esceleța Voastră, să venim astăzi, în prima zi a anului nou, pentru a Vă exprima felicitările și urările noastre de bine.

Fiind norocoși a ne afla în apropierea Esceleții Voastre, cunoaștem lucrările, faptele și ostenele fără preget ale Esceleții Voastre, întru conducerea bisericii noastre ortodoxe române, cu înțelepciune și rară istețime, ceea ce V'a asigurat numele în rândul celor mai însemnați arhieri ai bisericii noastre. Și aceasta se petrece într'un timp, când biserica noastră, adeseori strămtorită în libertățile ei, are cea mai simțită trebuință de un cârmaci abil și conștiu de înalta sa chemare.

Recunoștința, — a spus oarecine foarte nimerit, — este o floare rară, care prosperează numai în inimile nobile. Noi, și numai ca fiii unei biserici creștine, care ne învață ce este bun și ce este frumos, ne simțim da-

tori a ne manifesta la această ocaziune simțemintele noastre de omagială venerațiune, stimă și recunoștință, rugând pe bunul Dumnezeu, să Vă lungească firul vieții întru mulți ani, în deplină putere, spre binele bisericii și al neamului nostru românesc. Se trăiți, Esceleță, la mulți ani!»

După potolirea sgomotoaselor aclamări, răspunde Esceleța Sa, Inaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, mulțumind în termeni călduroși pentru felicitările ce i-se aduc și cu această ocaziune și pe cari le consideră ca semne de dragoste, nu numai față de persoana sa, ci mai ales față de biserica pe care o servește. Roagă pe toți, să păstreze și pentru viitor această dragoste față de biserica pe care bine îngrijită avem să o lăsăm urmașilor noștri. Dacă Esceleța Sa a putut ajunge în trecut la anumite rezultate, ca răsplătă a ostenelelor sale, poate să mulțumească împrejurarea aceasta întâi bunului Dumnezeu, apoi celor ce l'au ajutat și sprijinit în năzuințele sale. E adevărat, că multe încercări s'au săvârșit îndreptându-se spre binele bisericii noastre, și prin această i-se îngreunează mersul înainte. Dar unirea celor ce datorită au se o apere și dragostea cu care trebuie să muncească împreună spre scopul comun, învinge orice greutate. Lupta pentru existență, la indivizi și la popoare, se agravează din zi în zi; de aceea numai o lucrare împreună a tuturor celor chemați poate să ne apropie și pe noi de scopul comun spre care nizuim: binele și fericirea neamului. Spiritul timpului cere muncă dela toți, căci numai prin muncă se ajunge la progres. Dacă în urmă binecuvântare celor prezenți, mulțumindu-le de nou pentru doririle de bine și dorindu-le și Esceleța Sa, lor și familiilor lor: An nou fericit!

Vorbirea Esceleții Sale a fost primită cu vii aclamări.

Dela Esceleța Sa societatea a mers la Părintele Arhimandrit, vicariu arhiepiscopesc, Dr. Ilarion Pușcariu, pentru a aduce urări de bine, din prilejul intrării în anul nou, și Preacuvioșiei Sale. Aci oratorul a fost mult onoratul domn Ioan Droc, protopresbiter emer. care scoțind la iveală munca prestată bisericii, școlii și neamului, pe toate terenele, din partea P. C. Sale, îi dorește încă mulți ani de viață fericită. Ilustritatea Sa, domnul vicariu, mulțumește pentru manifestațiunile de simpatie, și îndeamnă pe ceice l'au onorat cu prezența lor la unire și dragoste frățească, pentru că numai așa se pot săvârși lucruri bune, mari și folositoare bisericii și neamului. P. C. Sa a fost viu aclamat.

Societățile cooperative.

De prof. Ioan Oțoiu.*

I.

În timpul mai nou aproape la toate întrunirile învățătoresți și preoțesti, fie de orice caracter, la întruniri culturale, prin ziare, în discuții, se sulează mereu chestia cooperativelor, cari ca niște întocmiri ideale ar fi chemate a forma viața economică a poporului nostru, iar împământinirea lor în straturile largi ale poporului ar cădea în locul prim în sarcina preotului și a învățătorului.

Înainte de a intra în meritul acestor așezăminte, să cercetăm puțin situația economică actuală a țeranului nostru, care ne va convinge despre necesitatea familiarisării lui cu aceste așezăminte și pe urmă să vedem cari sunt binefacerile cari se revarsă asupra celor înrolați sub steagul cooperativelor.

Cadrele între cari s'au scurs apele vieții sociale și economice a poporului

*) Conferență ținută la Seminarul Andreian (la serbarea aniversară a reginei Elisabeta).

nostru dela sate, au fost de tot înguste, iar pretensiunile reclamate de nevoile traiului de toate zilele au fost cât se poate de reduse. În general aceste pretensiuni se mărgineau la satisfacerea necesităților mai indispensabile și inerente firei omenești, erau mai mult de caracter material decât spiritual. Dorințe provocate de un gust mai rafinat și mai cultivat arareori întâlnim la poporul dela țară.

Simplu și modest era în pretensiuni; curat și neprefăcut în întocmirile și obiceiurile sale. Iși muncea țarina, după cum a învățat dela bătrâni, iar din produsele ei își acoperea toate năcăzurile și greutatea. Purta zăduful zilei cu resignarea unui mucenic și hrănea din sudoarea muncii sale adeseori pe aceia, cari n'aveau decât cuvinte de ocară și de hulă la starea și ocupațiunile lui. Situația aceasta creată de spiritul vremilor medievale și feudale, atât sub raport politic, dar mai ales sub raport cultural economic, a avut urmări nu tocmai favorabile pentru țaran. A ținut în amorteală și lăncezală forțele lui spirituale și fizice și l'a făcut cu totul indiferent față de probleme mai înalte culturale. Lipsa libertății personale l'a împiedecat mai mult de a-și putea valoriza munca sa cu dobânda recerută, prin urmare de a-și putea crea o soartă pe deplin mulțumitoare. Soarele libertății a desmormit forțele ascunse în brațele țeranului, sclavul de odinioară devine stăpân al persoanei și al țarinei sale, și caută acum cu o râvnă și o străduință arzătoare să se răzbune asupra vitregității vremilor trecute. Din iobagiul de odinioară, indolent și indiferent, — care nu avea nici o dragoste pentru o îngrijire mai conștientoasă a moșiei domnești, — să ridice un agricultor stăruitor independent, care cu trup și suflet să leagă de glia strămoșească. Udată cu sudorile moșilor și îngrășată cu sân-

FOIȘOARĂ.

Capital nostru. Drepturile sale. Divorțul.

De Constanția de Dunca Schiau.*

Intellectualilor îndreptez cuvintele mele. Despre intelectuali vorbesc. Mai nimerit zis: despre o parte și pentru o parte din aceștia.

Poporul și lipsurile sale le cunosc. Mă dor rănile de care suferă. Mă dor mai rău văzând că n'a bătut ora vindecării lor: leacuri date fără vreme pot deveni venin.

În folosul unui bine real câtă s'așteptăm încă. Trebuie știut aștepta, aștepta atunci când grăbirea ar fi pericol.

De sfântul popor nu este permis a se atinge cu ușurință.

Poporul este părintele unei națiuni. Și nouă poporul ne e părinte.

Intellectualii vin și trec, se prefac și se schimbă, pecând poporul rămâne vecinul părinte, vecinul dător de viață națională. El și limba lui.

În stadiul cultural al civilizațiunii prezentului, pretutindeni și la noi ca aiurea, părintele popor e încă un părinte mai mult sau mai puțin orb, e purtat de mână, de

*) Conferență ținută în București, în sala «Ateneului Român».

mâna intelectualilor. Ochi noștri sunt lumina ochilor săi.

Căldura e deci factor important în asemenea împrejurări.

După socotința mea căldura sunt prima, căldura eminentă noastră necesitate. Momentan conducători, învățători, apostoli ne trebuie.

Nesocotit s'arată cel ce zice că la noi poporul e sălbatic. Sărac este poporul nostru, sărac lipit pământului; dar sălbatic, ferească Dumnezeu!

E sărac bietul popor, fiind că munca îi e exploatată aproape pe nimic. E sărac, pentru că avuțiile ce el adună sunt risipite prin țări străine, pe lux străin, astfel că în nici un mod nu i se înapoiază ceea ce acest popor ne dă. E sărac sârmanul, dar sărac de sărăcie materială.

Pentru viața sufletească el are încă bunuri d'acelea de care mulți dintre noi nu se mai pot bucura, are credințele religioase, bine făcătoare și morală creștinească, le are tradiționale, tradițional mai are și filozofia strămoșească, moștenitul stoicism roman.

Nu-i știutor d'ale poporului cel care ar nega aceste.

Deocamdată, până la mai bine, de hrană pentru minte și inimă poporul nu duce atât de neapărată nevoie. Numai noi să nu-i răpim cele ce încă posedă, cele ce

a păstrat din bunul, vechiului trecut. Numai noi să nu-i răpim cele ce — din păcate — n'avem acum cu ce înlocui.

Dacă astăzi în exces de zel sau ușuratică fanfaronadă patriotică, dacă înainte de toate ne-am pune pe civilizat întreg poporul, pe facerea educațiunii gloatelor, de a le face educațiunea cu capitalul moral de care dispunem astăzi, ce am da poporului? Ce idei? Ce principii? Ce credință? Ce dogmă? Ce filozofie? Ce morală? Ce exemple de moralitate, de virtuți publice și de virtuți private?

De ignoranță, la timp, ușor vom scăpa poporul, când însă ar pătrunde în întreaga țară, ideile corumpătoare deja lătite prin orașe, greu s'ar mai ajunge a tămădui gloatele de o boală mortală, boala de lipsă de credință și dogme, ce au făcut să piară atâtea neștini dispărute.

Da! ar fi bine, ar fi cu drept a ridica nivelul cultural al unui popor deștept și cu cele mai a'ese dispozițiuni, însă singur atunci ar fi prudent a-i începe o educațiune nouă, când numai cei cu educațiune reală vor începe acea educațiune, când numai cei cu mintea și inima bine cultivată vor cultiva inima și mintea poporului, și-l vor îndruma pe calea ce duce prin bine la fericire.

La dobândirea unor întregi generațiuni d'asemenea intelectuali avem trebuință La dobândirea lor să lucrăm înainte de toate.

Întru binele și folosul general pentru moment marea grijă are a ne fi: educațiunea fiilor noștri, perfecta educațiune a celor meniți a deveni poporul învățatori, conducători, apostoli — apostoli Binelui, Frumosului și Adevărului, în toate, în morală mai ales.

E sârbătoară mare la români ziua: de Bobotează.

Preotul merge dela casă la casă, cu crucea, evanghelia și aghiazmă: tot lucruri sfinte.

De cu timp femeile spală, freacă, sporiesc, curăță toate. Nimic n'a mai rămas din neorânduile trecute. Pretutindene ordine, liniște, evlavioasă așteptare.

În casă miros de tămâie. Ceva bisericesc.

Oamenii au postit, s'au pocăit. S'au și grijit.

De păcate sunt spălați. Sunt oameni noi. Curati la trup, curăți la suflet, ca eșii din mâna lui Dumnezeu.

Frumos obicei al poporului nostru! Dar ținea cât lumea!

Astfel de serbare și cu astfel de sfințenie sârbată ar fi să fie în toată casa creștinului ziua, în care vine un copil în familie.

Pentru atunci pregătiri mari și renouri în toate.

gele părinților, ea devine cea mai scumpă avere a lui, pe care caută cu toate mijloacele să o și sporească. Generații mănate de dorul unei înaintări și propășiri culturale și economice depun o muncă intensivă pentru exploatarea pământului, desvoltându-se și în țărani conștiința demnității personale, simțul de independență și încredințându-se că rodul hărniciei personale îl privește pe el. Natural, că la producerea acestui curent de muncă intensă și conștiință au cooperat și alți factori marcanți în evoluția culturală a poporului. Preotul și învățătorul ca nește sentinele credincioase caută să toarne încredere și curaj în straturile largi ale sătenilor, iar cărturarii entuziasmați și dornici de progres se trudesc pe toate căile și cu toate mijloacele disponibile să ridice nivelul moral și cultural al poporului.

Până când fiii pământului răzimați numai pe forța brațelor și pe puterea de viață turnată în vinele lor de vitregitatea timpurilor trecute, munciau din zori de zi glia strămoșească — ba după puteri o și sporiau, — cărturarii conștii de starea înapoiată în care să află poporul în cele economice, în comparațiune cu alte popoare ale patriei noastre, desfășură o activitate frumoasă pentru urnirea masselor mari spre calea progresului.

În sbuciumările și frământările acestea, pentru o soartă mai bună, se simte încă de cu bună vreme lipsa unei organizări economice, cu ajutorul căreia să se asigure pe timp mai îndelungat și în mod statornic avântul spre progres. Țăranul pe lângă pământ și pe lângă munca brațelor sale mai avea lipsă și de al treilea factor al producției, de *capital*, cu ajutorul căruia să-și poată procura unelte economice mai perfecționate, seminte mai bune, vite de soiuri mai ales și peste tot să se facă și el părtaș de toate avantajele științei și tehnicii moderne. Eșirea țăranului dintre marginile înguste ale vieții sale de economie primitivă pe terenul productivității progresive este reclamată pe deoparte de progresele rapide ale industriei, care fiind în continuă desvoltare sporește numărul consumatorilor, scumpește articlii de traiu, pe de altă parte din cauza sporirii populației, care nu prea stă în raport cu productivitatea pământului. Trebuințele înmulțite ale vieții îl silesc pe econom să stoarcă un venit mai mare din pământ, să treacă marginele vechii economii, numită economie naturală, și să pășească pe terenul unei economii nouă, unde paralele au rol important.

Schimbați-vă, părinților, ceva mai important decât modul vieții a unei, schimbați-vă chiar filosofia vieții.

Nu e viața zi de sărbătoare. Viața e zi de muncă. De multă muncă și nesfârșite datorii.

A merge în sus, drumul e greu și nu totdeauna află flori pe cale.

Nu pentru noi e făcută întreaga lume, sau pentru unii din noi, și nici lumina toată. Bucuros fie acela, căruia îi liurește odată în an o mică rază.

În univers ori ce floare este numai un factor.

„Mijloace“ suntem cu toții.

Esti mijloc, omule, și nu scop.

Mijloc fiind, fiecare din noi are a conlucra la scopul general, la scopul lui Dumnezeu, la scopul tainic, ce poate nici odată nu vom ajunge a cunoaște.

Cu sau fără voie, cu sau fără știre, omule, ai a lucra la el.

Lucrul tău este: menținerea neamului omenesc și perfecționarea sa.

Aceasta e menirea ce o ai.

Esti om, om înzestrat cu atâtea nobile facultăți spre a putea împlini înalta-ți chemare.

Împlinește-o! cu demnitate. Împlinește-o în toată mărimea ei!

La lucru! îndată ce ești părinte.

(Va urma).

Spre a satisface exigențelor impuse de noua situație, să crează creditul pentru țăran. Să înființeze o seamă de institute financiare românești (bănci) aproape în toate ținuturile, și prin aceasta e pus și agricultorul, țăranul român, în poziția de a beneficia de mijloacele cele mai însemnate ale vieții economice moderne; i-se dă puțința ca să-și valideze forțele sale fizice prin muncă până la cea mai mare expansiune. În urma acestor întocmiri ar crede omul, că soarta țăranului de azi este pe deplin mulțumitoare și că el e pus la adăpostul grijilor materiale, e pe calea unui progres rapid. Credința aceasta însă e înșelătoare. În loc de a vedea un econom chibzuit, chivernisitor, care să știe folosi prisosul muncii sale în interesul propriu, care să-și muncească moșia în mod rațional și să stoarcă din ea un venit mai mare, găsești un muncitor bun, harnic, dar fără mult calcul în daraverile sale, adeseori exploatat de toate lipitoarele naționale și cosmopolite, cari se îmbuibă și se lăfăie în belșugul câștigat din sudoarea lui. Vezi un econom adeseori cu proprietate relativ destul de frumoasă, în schimb împovărată cu o datorie făcută adeseori în mod ușuratic, — care face cât prețul moșiei, — lucrată cu cele mai primitive unelte, după principiile cele mai iraționale și cu vite cari numai de soiuri ales nu sunt. Un agricultor a cărui recoaltă e foarte problematică, departe de nivelul reclamat de exigențele vieții economice intensive. Mijloacele folosite la exploatarea pământului, precum și forma de exploatare sunt cele mai primitive, astfel, că se potrivește foarte nimerit situația cu cea descrisă de Raiffeisen într'un op fundamental al său, unde vorbește despre poporul german astfel: »Nu numai în ținuturile muntoase, dar chiar pe văi roditoare, pământul e arat numai superficial și îngrijirea lui e neglijată total. Lipsesc peste tot uneltele bine întocmite, precum și vitele alese. Ingrășămintele de grajd nu sunt îngrijite rațional și s'ar putea zice, că să pierd milioane prin tratarea fără pricepere a acestora. Livezile, cari fără multă osteneală ar putea produce un nutreț bun și mult, sunt parte nămolite, parte espuse secetei, în ambele casuri fără multă roadă. Ramii secundari ai economiei, de ex. pomăritul, albinăritul, vieritul, cari pe alocurea aduc venit frumos, sunt în mare parte neglijăți«.

Revistă politică.

Austro-Ungaria.

Din parlament. Luni și a început dieta ungară de nou activitate. La discuția asupra legii de presă a vorbit un singur deputat, opoziționalul Bakonyi, dela începutul ședinței până la încheierea ei. Marți au vorbit șase oratori, până la orele 6 seara, când apoi s'a născut tumult în dietă, provocat de opoziția maghiară. Urmarea a fost, că șase deputați galagioși au fost excluși dela ședințele dietei. Între ei e și Justh Gyula și contele Károlyi Mihály, șefii independenților. Mercuri s'a continuat discuția asupra legii de presă, iar la urmă contele Apponyi a interpelat în chestia pactului pe care are de gând guvernul să-l lege cu România. Contele Tisza a răspuns imediat, că în merit nu se poate pronunța încă, fiindcă pertractările nu sunt terminate, dar are speranță, că urmările înțelegerei cu Români vor fi bune pentru națiunea maghiară chiar și atunci, când el nu se va mai afla acolo unde e acuma, în fotoliul ministerial. Asupra răspunsului domnului Tisza vom reveni. Eri, Jo!, s'a continuat discuția asupra legii de presă.

România.

Schimbare de guvern. Înbunătățindu-se starea sănătății Majestății Sale, Regelui Carol, ministrul-prezident român, domnul Titu Maiorescu, s'a prezentat Marți sara la palat în București și a remis Majestății Sale demisia guvernului. Suveranul român, luând la cunoștință demisia, și-a rezervat dreptul să avizeze asupra situației politice. Domnul

Maiorescu a recomandat, după urăsele constituționale, ca urmaș al său să fie dl I. I. Brătianu, șeful partidului liberal. Fiind Mercuri zi de sărbătoare, Anul-Nou, Majestătea Sa a poftit pe dl Brătianu pe eri Joi la palat, pentru a-l încredința cu formarea aoului cabinet. Felicitările de Anul-Nou au fost prezentate Suveranului tot de guvernul vechiu, prezidat de dl Maiorescu.

Străinătate.

Disolvarea parlamentului bulgar. Sunt numai 2 săptămâni de când s'a deschis în Sofia noua sesiune parlamentară, prin mesaj de tron, pe care regele Ferdinand l'a rostit stând în picioare și cu capul descoperit. S'a făcut concesiunea aceasta în speranța, că deputații din partidul țărănesc se vor alătura la partidul guvernului și îi vor da acestuia sprijinul necesar, ca să poată guvern țara mai departe, după ce demisia înaintată. Regele nu i-o acceptase. Speranțele însă nu s'au împlinit. Guvernul nu și-a putut forma o majoritate parlamentară, pe care să se poată răzumi, și urmarea a fost, că cererea guvernului bulgar, de a i se vota un budget provisoriu, până la votarea bugetului ordinar, a fost respinsă Marți din partea sobraniei bulgare. Imediat după publicarea rezultatului votării s'a sculat ministrul-prezident Radoslavov și a cetit decretul regelui, prin care sobrania se declară de disolvată. Se vor face deci alegeri nouă în Bulgaria.

Dela sate.

Sfințire de biserică în Tămășasa (tr. Orăștie).

Până mai deună-zi comuna Tămășasa avea slabă reputațiune între comunele din părțile noastre. Cuvântul „Tămășan“ era sinonim cu om nu tocmai onest. În reaua-cădere a acestei parohii la morală, lumină și onestitate, are mare merit festul preot al acestei comune, N. Terhetea. Dumnezeu luându-l însă prea de timpuriu din lumea aceasta, nu și-a putut desăvârși opera începută. Școala și biserică, ca edificii, au rămas într-o stare de tot rudimentară.

Mulțumită îngrijirii dzeștiei, locul vredenului Terhetea l'a luat actualul preot, Octavian Andrei, care cu aceeași prudență și râvnă a știut conduce turma lui încredințată. Încă azi și-au ridicat oamenii, spre marea lor mângâiere și mândrie, o biserică, deamă a fi locaș de rugăciune al ori-cărei comune frunțose.

Duminecă în 15/28 Decembrie 1913 a fost dată destinațiunii sale noua biserică. Actul sfințirii, din încredințarea Eșelenței Sale, înalt Preasfințitului Domn I. an Meșianu, Arhiepiscop și Mitropolit, — a îndeplinit Preaonoratul Domn Vasile Domșa, protopresbiter tractual, cu preoții: Nicolae Andrei din Castău, Eftimie Costescu din Boiu, Ioan Cotruș din Dăneș mare, Iosif Dumitru din Beriu, Vasile Neșca din Mărtinești și Ioan Pascu din Dăneș mic. Răspunsurile liturgice le-au dat cântăreții cu talent din jur.

După terminarea sf. Liturgiei, dl Vasile Domșa, protopresbiter tractual, cetește actul, prin care a fost încredințat cu sfințirea bisericii, apoi rostește o predică, în care arată poporului, adunat din aproape toate comunele învecinate, însemnătatea acestui nou Sion. Aduce laude parohului și poporului, că într'un an așa de nefavorabil din punct de vedere economic și-au terminat, spre mângâierea și mândria lor, lucrul început. Aruncă pe cel mai sărac parohian a fost 120 cor., după cum am auzit.

În sfârșit poporul e stropit cu apă sfințită, ear la eșirea din biserică se împarte obicinuita pomană, colac și vin.

Întelgența a luat masa la dl paroh O. Andrei.

V. N.

Serbări culturale în Roh'a.

Nici un moment, care servește spre înaintarea, întărirea și cultivarea neamului nostru, nu trebuie dat uitării. Aceste momente toate trebuie scoase la iveală și apreciate, căci ele ne sunt scumpe.

Un atare moment însemnat pentru biserică și cultura neamului nostru a fost ziua de 6/19 Decembrie 1913, când eședințioșii noștri din frunța parohie Rohia, tractul Cetatea de peatră, au avut zi de sărbătoare mare.

Însemnătatea acestei zile a format-o 3 momente și anume: a) sărbătura hramului școlar, b) ținerea prelegerilor populare și c) înființarea agenturii „Asociațiunii“.

Sărbătura hramului i-a prēmies celebrarea sfintei liturgii, sfințirea apei și stropirea poporului cu apă sfințită, sevărite toate de protopresbiterul tractual Andrei Ludu, și de paroh Nicolae German. Îndată după stropirea poporului cu apă sfințită protopopul vorbește despre însemnătatea hramului școlar, întretășând momente de morală și credință din viața sf. Nicolae, hramul

școlai. Școlarii se produc cu cântări și declamări, sub conducerea învățătorului St. Bărbos. Încheierea o formează conferința ținută de parohul Nicolae German despre „Credințele deserte“; părințele German a vorbit în termeni populari, arătând urmările rele ale credințelor deserte.

Urmează dl Dr. G. Buzura adv. directorul despărțământului Lăpușul-unguresc al „Asociațiunii“ care spunând cauza venirii în comună espune într-o vorbire potrivită scopul „Asociațiunii“, rugând pe protop. A. Ludu să-și țină prelegerea sa despre „Aplicarea copiilor la meserii“. Dl Ludu își desvooltă prelegerea cu multă cunoștință de cauză, îndemnând pe părinți, ca să-și aplice odraslele la meserii și arătând însemnătatea și folosul măestriei și industriei peste tot.

Urmează ținerea prelegerii despre „Testament și contractul de vânzare și cumpărare“, ținută de Dr. Buzura. Dsa a arătat condițiile și forma ce trebuie să întrunească aceste documente, ca să fie folositoare pentru cei ce le fac, încunjurându-se asfel multele proese, cu urmări atât de păgubitoare pentru popor. Fiind în comună mai mult de 4 membri la „Asociațiune“, se porcede la înființarea unei agenturii, aclamându-se de president par. N. German, secretar (bibliotecar), inv. S. Bărbos, și casier primarul com. T. Pop.

Parohul N. German prin o scurtă vorbire mulțumește în numele poporului dlor prelegători cari și-au luat osteneala de au venit în mijlocul acestui popor român, care și de astădată prin prezența sa lat'un număr așa de mare (au încăpeau în spațioasa sală de învățământ) s'a arătat dornic de lumină și de învățatură.

Sunt atât de folositoare aceste sărbări culturale pentru poporul român, și sunt atât de înălțătoare de suflet, încât nici nu le poți aprecia după merit. Cel ce a fost prezent la aceste sărbări, s'a putut convinge pe deplin. Cât de bine ar fi, dacă s'm putea încreta la răvaș lucruri de aceste în toate parohiile noastre. Dar la de acestea trebuie oameni și fapte! Dă-ne, Doamne, oamenii, că teren avem destul!

n. s.

Cronică bisericească.

Serbări mari bisericești în Niș. Sămbătă, Duminecă și Luni s'au ținut mari serbări bisericești în Niș, oraș cu vreo 20 000 suflete în Sărbia, reședința unui episcop gre-ort. sârbesc și a doua capitală a regatului sârbesc. În orașul Niș s'a născut împăratul Constantin cel mare, care sub semnul crucii a învins pe dușmanii sei, și care la anul 313 d. C. deci tocmai înainte cu 1600 de ani, a publicat edictul de toleranță, favorabil creștinilor, cunoscut sub numirea de edictul din Milano. S'au aranjat deci la Niș serbări centenare pentru aducerea aminte a însemnatului act, prin care religia creștină a încetat de a mai fi persecutată, ba la anul 324 a devenit creștinismul religione de stat. La aceste serbări din Niș a participat moștenitorul de tron sârbesc, mai mulți episcopi din Sărbia și d gaitari bisericești din celelalte țări slave, precum și un public foarte numeros.

Albumul Vlaicu.

Aducem prin această cu plăcere la cunoștința marelui obște, că ideea noastră, de a cuprinde în un Album, toate amintirile scumpe, toate datele prețioase, din viața mult regretatului fiu al Ardealului nostru, Aurel Vlaicu, — este pe calea unei fericite împliniri:

Dl Alexandru Ciura, distinsul scriitor dela B'aj, a avut bunătatea a primi invitaerea noastră și a lua asupra și sarcina de a scrie dsa frumoasa și jalnică poveste, de a arangea documentele, scrisorile, amintirile, fotografiile și tot bogatul material istoric rămas după scumpul nostru frate prea curând perdut.

Suntem fericiti când putem vesti acest lucru publicului românesc, fiind din nainte siguri, că scrierea dlui Ciura asupra lui Aurel Vlaicu, va fi o lucrare din cele mai merituoase, mișcătoare și interesante în literatura noastră transilvăneană.

Rugăm cu o cale pe toți cari au ceva date vrednice de însemnat, sau amintiri prețioase despre dragul nostru Vlaicu, — să le pună la îndemână dlui Al. Ciura profesor, Bl'j (Baia-Szalv.), trimțându-i-le în cel mai scurt timp, — ca să le poată folosi în frul lucrării pe care a început-o deja.

Cam pe la finea lui Februar nădăjduim a o vedea pușă în mână publicului.

Cei ce doresc a se abona la acest op să grăbescă a o face de pe acum. După apariție prețul de vânzare e mai ridicat.

Banii se trimit la banca „Ardeleana“ în Orăștie.

După ieșirea speselor de tipar, venitul merge tot la „Fondul pentru monumentul Vlaicu“.

Orăștie, 15 Ian. n. 1914.

Dr. Aurel Vlad, Dr. Romul Boca,
cîntori.

NOUTĂȚI.

Numărul proximal al zărilor noastre va apărea Mercuri la orele obișnuite.

Jubileu Duminecă s'a serbat în Berlin cu mare pompă jubileu de 65 ani, decând domnitorul nostru Francisc Iosif I este proprietarul regimentului de gardă „împăratul Francisc“. La festivitate a participat și suveranul german, care a trimis o depesă de felicitare monarhului nostru.

Sat părăsit. În zăre apărute în Budapesta cetim, că toți locuitorii de sex bărbătesc din comuna bihoreană Tilecuș au emigrat în America. Satul românesc Tilecuș avea cam 700 de locuitori. Din aceștia au rămas în sat numai femeile și copiii, căci zălele acestea au plecat peste ocean și ultimii bărbați, adică primarul cu alți câțiva fruntași ai satului.

Igiena în școală. Reuniunea salubrității publice din Ungaria a înaintat ministrului de culte și instrucțiune publică un memorandum, din prilejul apropiatei reforme a școlii secundare. Memorandumul arată, că igiena este aproape cu totul deconșiderată în școlile actuale din țară, deși obiectul acesta este tot atât de important, ca și ori care alt obiect al științelor naturale. Se cere în memorandum, ca igiena să fie propusă în școlile de medici ca profesori ordinari și anume în cel puțin trei clase gimnaziale, după un plan de învățământ stabilit în amănunte.

Intunecimi în 1914. În anul acesta vom avea două intunecimi de soare și două de lună. Din acestea se va vedea la noi o intunecime de lună, și anume cea din 11 Martie, care e intunecime parțială; în 21 August n. va fi o intunecime totală de soare între orele 11 $\frac{1}{2}$ și 4 din z. Aceasta se va vedea mai bine în Rusia europeană, de aceea se vor trimite acolo mai mulți cercetători astronomi. Îndată după ziua de 21 August, reuniunea astronomică internațională se va întruni în congres la Petersburg.

Suspendat. Comisiunea administrativă a orașului Vârșet a suspendat din funcțiune pe dl Reinhold Heegn, președintele consiliului școlar din Vârșet, și a ordonat împotriva lui cercetare disciplinară sub cuvânt, că acest fruntaș al Nemților bănățeni este un primejdios agitator.

Operațiune interesantă. De câțva timp se fac multe experimente cu radiul pentru vindecarea boalelor. Un deputat al congresului din Washington, cu numele Robert Brenner, suferea de mulți ani la umărul stîng de o umflătură canceroasă. În ziua de Crăciun s'a supus operațiunii, care s'a executat cu ajutorul radiului. Elementul miraculos, în cantitate de vreo 800 miligrame așezat în 11 tuburi, a fost introdus în ranele deschise și ținut acolo timp de 11 ore. Bolnavul de atunci se simte bine și rana a facut să se mai întindă. Vindecarea completă se așteaptă cu multă probabilitate. Radiul, întrebănat la operațiunea nuntului deputat, reprezintă o valoare de o jumătate milion de coroane.

Împărat care taie lemne. Din Berlin se scrie că împăratul Wilhelm, la sfatul doctorilor săi, a făcut o cură sistematică de câteva săptămâni pentru întărirea corpului. Revista *Tägliche Rundschau* comunică următoarele amănunte: De pe la mijlocul lui Decembrie, împăratul de câte ori se afla în Potsdam, zilnic se cobora pe la ameză în parc, unde împreună cu un lucrător al curții începea să taie lemne. Butucii groși erau tăiați, cu ajutorul ferestrelor, de mâine împărătești, și apoi crepați cu săcule.

Aviz. Am onoare a aduce la cunoștință, că cu începutul anului acestuia mi am deschis cancelaria avocațială în Noerich, strada principală Nr. 95. Noerich, în Ianuarie 1914. Dr. Chirion Banda, avocat

Teatru în Caransebeș. Societatea femeilor române pentru regularea și înfrumusețarea cimiterului gr.-or român din Caransebeș aranjază Marți în 7/20 Ianuarie 1914 (în seara de sf. Ioan) în sala Hotelului „Pomul verde“ Teatru împreună cu dans. Începutul precis la 8 ore seara.

Aviz. Societatea română de lectură (Căminul român) din Sibiu va serba Sămbătă în 4/17 Ianuarie a. c. inaugurarea noului său local din palatul Haberman, la care sunt poștiti toți p. t. membrii și acia, cari doresc a se înscrie ca membri. — Comitetul s. r. d. l.

Concert. Afăm, că în zilele proxime renumita cântăreață Ella Gmeiner, de naștere din Brașov, va da în orașul nostru un concert cu o programă din cele mai alce.

La darurile de Crăciun, ce s'au împărțit în preajma sărbătorilor între săracii noștri, au mei dăruit: Vasile Stoica și Horia Avram, profesori la școala de fete, câte 1 cor., elevii seminariali „Andreian“ la pălăria „Dzeu vede“, cor. 7.36, Alex Dărk, hornar 4 cor., Carl F. Jickel, comersant, dna Iosefina Popu n. Lobonțiu (Budapesta), câte 10 cor., Lazar Triteanu, as. cons., Dr. Eugen Mețianu adv. (Brașov), G. Stuehlich, tinichigiu, dna Ioana Moldovan, câte 5 cor., Constantin Pop, funcț. la „Albina“, dsoarele Dunca, câte 4 cor., Dna Anuta Dr. Vlad (Bobâna), Veturia Dr. Dan n. Mutiu, Iosefina Kremer, E. Fischer, fotograf, Moravetz, argintar, Dr. I. Cretu, câte 2 cor., Avram Eșanu, N. Topărcianu, Vas. Vlaicu, matematicul băncii de asg, dna Zoe Comanescu, Zeno Comanescu, I. Lissai, D. Stînghe, A. Ojor, funcț. la „Albina“, G. Bărsanu, comersant (Făgăraș), „Veikaufshalle“, Vilma Kulcsár, Aurelia Reou, A. Hemper, orologer, Dr. Iancu, medic, W. Breckner, I. Meinel, I. Platz, comers., Dr. A. Greavu, cand. de adv., Dr. I. Frume, adv. I. Sattler, florar, Dr. R. Boiu, câte 1 cor., F. Căpătănă, R. Popescu, funcț. la „Albina“, câte 50 bani, I. E. Ș., argintar, cor. 120, Gantner, 40 cozonaci, Schätner, 20 cozonaci, Uhl 40 pânișoare, I. Keil, Dr. Lucian Boreca, avocat, 1 rând haine bărbătești, dna Aurel Popescu, stofe, cămăși, căciulițe, Fațis comers., z. h. v. icale, G. Zimmermann, 30 părechi ciorapi, 25 bătiște, W. R. Schwab, 3 saluri mari, V. Lissai, pălării, ghețe, rochiți, G. Unberger, 1 jachetă, dna Bugarsky, stofe de haine, V. Ban 3 părechi ghețe, F. Galsberger, z. m. h. ne, Moscher, perii de d. n. ti, totasmena apocaru Molnar, Misselbacher, zaharicale etc., I. Kwarka, 3 părechi pantaloni, 3 rocuri, H. Hannich, 1 rând haine pentru copii, Staltin și Frenzt, cofetari, zaharicale, Goldstein, 2 jachete, K. Niedermayer, 4 căciuli. Pentru jertfele aduse celor săraci, mulțumeste cu căldură în numele Reuniunii meseriașilor sibieni: Vic. Tordășianu, preș. dent, Stefan Duca, no'ar.

Cărți și reviste.

Culegere din cele mai frumoase nopți ale lui Yung de Serdarul Simeon Marcovic, ediția III-a. Carte pentru deșteptarea și luminarea poporului. Brașov, editura librăriei Ciurcu, 1913. Prețul 50 fil.

Frumoasa din Nor și alte povești, de E. Hodoș. Sibiu, tipografia Arhidiecezană, 1914. — Un volum de 240 pagini. Prețul cor. 250. De vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Socoteli glumețe, aranjate de Nicolae S. Stălie. Carte de petrecere pentru tineri și bătrâni. Brașov, editura librăriei Ciurcu, 1913. Prețul 60 fileri.

Calendarul partidului național român din Ungaria și Transilvania, pe 1914. Anul II. Se vinde în librării și prăvălii cu 60 fileri. Cuprinde pe lângă partea calendaristică numeroase poezii și articole de: G. Coșbuc, Z. Bărsanu, Maria Cuntanu, Maria Ciobanu, I. M. Soricu, G. Raneti ș. a., precum și mai multe ilustrații, între care amintim: Aurel Vlaicu, Adunarea populară dela Ileanda mare, Em. Urguriano, Coriolan Brediceanu, Dr. A. Mocsolyai, N. Iorga. Trupa dramatică a dlui V. Antonesev, Z. h. Bărsanu, Sava Raicu ș. a.

Revista Teologică nr. 17—19 din 1913 cuprinde: În fața nouălor turbări bisericești din România, de mai mulți. Ce crezi tu despre Cristos? de F. Thomas, trad. de I. Cornilescu. Propaganda nației de I. cav. de Pușcariu. Problema noastră religioasă în America, de Tr. Scorobet. Hotărâri importante, de Vasile Gan. Bogomilismul și românii, de Dr. G. C. Predică, de E. Stoice, Organizarea conferențelor preoțești, de Z. Manu. În chestia „Micii Bălții“, de Dr. N. Bălan. Din durerile noastre, de R. Piatos. Predică, de G. Rain. Dăm la morții, de N. B. Cronică bisericească-culturală. Tipicul cultului religios, de Cantor. — Abonamentul 10 coroane pe an. Manuscrisurile și abonamentele sunt a se trimite la adresa: Dr. N. Bălan, profesor seminarial, Sibiu, Strada Reissenfel 11.

Cum să trăim? Sfaturi medicale, de Doctorul F. G. G. G. Brașov, editura librăriei Ciurcu, 1913. Prețul 50 fileri. — Cuprinde sfaturi despre sănătatea omului; îngrijirea pielii, a ochilor, a urechilor, a părului; despre curățenia gurei și a nasului. Cum să ne hrănim? Cum să muncim? Cum să dormim? Folosirea gimnasticii de casă. Îngrijirea copiilor. Cum să ne păzim de boale? și alte articole interesante și de folos.

Luceafărul, revista pentru literatură, artă și știință, Nr. 24 1913, a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: Octavian Goga: E sărbătoarea bătrâneții. Marilina Bocu: Regina. Carmen Sylva: Poetul (poezie) (Trad.). Carmen Sylva: Cea mai frumoasă zi a anului. Carmen Sylva: Gândiri și reflecțiuni. Carmen Sylva: Regina (poezie) (Trad.). Carmen Sylva: Cum s'a petrecut aniversarea mea de 60 de ani. Gh. P. Pușgorul (colindă). I. N. Parvulescu: Sbuțium (poezie). I. Agă biceanu: A h. n. g. h. i. i. (romar). I. Agă biceanu: În casa de om sărac. Cronică: I. B.: Trei instituții de artă. Dr. O. Gh. bu: Un semieentener. Insemnări: Carmen Sylva. Vieata și operele Reginei Elisaveta. Monumentul lui Aurel Vlaicu. Ion Kalinderu. E. I. Bengescu. Anul 1913. Cartea de Aur. Spicuri. Ilustrații: Regina Elisaveta a României. M. L. L. Regina și Regele României. Regina Elisaveta la masa de scris. Familia regală. M. L. L. Regina și Regele. În fața castelului Peleş. N. Grigorescu: Carmen Sylva. Castelul Peleş. Carmen Sylva între artiști.

Răscumpărarea felicitărilor de sărbători

în favorul fundațiunii zăriștilor.

Transport dela publicarea trecutului cor. 47150. Liste nouă au încurs dela:

XIV. Dl. Dr. Nicolae Cristea, avocat, Oena-Sibiului, contribuind: Dr. Nicolae Cristea și Dr. Ioan Dordeș, avocați cu câte 5 cor.; Nicolau Albu, senator orășeneș, cu 3 cor.; Manasie Ciungariu, inv. Alex. Vidrih nescu, paroh și Ioan Hentș cu câte 1 cor. La un loc cor. 16.

XV. Dl. Alexandru Tămaș funcționar de bancă Marăș Oșorheiu, contribuind: Enea Drăia, cu 5 cor.; Dr. Victor Suciu, Dr. Iosif Vancea, Dr. Ioan Pantea, N. Oareu, V. Bucur, Fl. Căpătînș, Ioan Roman, Eugen Vancu, Emil Andreșin, Nicolae Porav și Zaharie Otean cu câte 2 cor.; Teodor Libeg și G. Comanescu cu câte 1 cor. La un loc 29 cor.

XVI. Dl. Alexandru Comșa, funcționar de bancă, Medieș, contribuind: Dr. Dionisie Roman, cu 4 cor.; Dr. David Bleshu și A. Boiu cu câte 3 cor.; Sever Chășian cu 2 cor.; Alex. Comșa, Ioan Langa și Mihail Popoviciu cu câte 1 cor. La un loc 15.

XVII. Dl. Dr. Valer Moldovan, avocat, Turda, contribuind: Dr. V. Moldovan, Dr. Ioan Sirbu, Dr. G. Pățean, Aurel Goga, Iacob Trif, Nicolau I. Rațu, Dr. A. Rațu și I. Mureșiar, cu câte 2 cor.; Dr. Ioan Boeriu, Iuliu Popescu, Aurel Feneșan și N. Bugner cu câte 1 cor. La un loc cor. 20.

XVIII. Dl. Victor Muntean, prim-contabil, Blaj, contribuind: Dr. Alexandru Borza și soția, cu 5 cor. și pentru răscumpărarea anunțurilor din incidentul căsătoriei lor cor. 15; Gavril Precup cu 3 cor.; Nicolae F. Negruțiu, Aurel C. Domșa, Dr. Victor Macaveiu și Victor Muntean cu câte 2 cor.; Valer Suciu și Ștefan Pop cu câte 1 cor. La un loc 33 cor.

XIX. Dl. Dr. V. Onișor, avocat, Bistrița, contribuind: Reuniunea femeilor române din Bistrița cu 10 cor.; Dr. V. Onișor și Dr. Alexandru Popu cu câte 5 cor.; Dr. Leon Scridor, Dr. Nistor Moldovan, Dr. G. Liul, Dr. D. Loginu, Dr. G. Tripon și Dr. J. Pop, cu câte 4 cor.; Dr. V. Manu cu 3 cor.; Petre Porățiu, Ioan Șerban, Ioan Petringel și G. Stanciu cu câte 1 cor. La un loc 51 cor.

XX. Dl. Dr. Aurel Oprea, avocat, Bocșa montană, contribuind: „Bocșana“ inst. de credit și economii, cu 20 cor. și Dr. Aurel Oprea cu 10 cor. La un loc 30 cor.

XXI. Dl. Dr. Romul Boilă, avocat, Dicioșmărtin, contribuind: Dr. Romul Boilă, Anastasiu Beșa cu câte 5 cor.; Constantin Mușlea cu 3 cor.; Ioan Todoran, Daniil Boilă, Julus Anca, Zaharie Boilă și Dr. Onorin Cismaș cu câte 2 cor.; Laurențiu Pașcu, Victor Barna, Iuliu Cornea, Nicolae Popa și Alexandru Petrașcu cu câte 1 cor. La un loc 28 cor.

XXII. Dl. Valeriu Beșan, director de bancă Hunedara, contribuind: Avram S. Păcurariu cu 8 cor. Valeriu Beșan, Dr. I. Popoviciu, Nicolae Rognean, Ioan Dima, Constantin Dănciș, Victor Păcurariu, Constantin Dima, Constantin Bozdog, Simion Zăvoian și Sebastian Ciocan, cu câte 2 cor.; Crăcun Marin, Văd. Mar a Dima, Nicolai Ardelean și N. Pinciu cu câte 1 cor. La un loc 27 cor.

XXIII. Dl. Eliseu Gabor, conducătorul agenturii „Albina“, Șeica-mare, contribu-

ind: Nic. Racotia cu 10 cor.; Eliseu Gabor, P. Morușca și Aron Domja cu câte 3 cor.; Dumitru Stoian cu 1 cor.; N. Vntilla și N. Tărian cu câte 40 fil. La un loc cor. 2080.

XXIV. Renus Moldovan, funcționar de bancă, Arad, contribuind: Anastasiu Demian cu 4 cor.; Remus Moldovan și Dr. Lazar Iacob cu câte 3 cor.; Iosif Moldovan, Eugeniu Ciorgariu și Ioan Micleu cu câte 2 cor.; Dr. Ștefanovici, Ioan Pinteau, E. Nicolae Moldovan și Aurel Ciungan cu câte 1 cor. La un loc 20 cor.

XXV. Dl. Sever de Barbu, secretar de bancă Reghin, contribuind: Sever de Barbu cu 10 cor.; Mihail Precup și Iosif Șipoș cu câte 2 cor.; Victor Mera cu 1 cor. La un loc 15 cor.

XXVI. Dl. Dr. Victor Bontescu, avocat Hațeg, contribuind: Dr. Victor Bontescu cu 5 cor.; Livia D. Dima și Dr. Aurel Fulea cu câte 2 cor.; Ioan Vasile cu 1 cor. La un loc 10 cor.

XXVII. Dl. Vasile Oros, director de bancă, Tâșnad, contribuind: Dr. Alexandru Aciu și Dr. Coriolan Steer cu câte 2 cor.; I. Gael, Vasile Hoblean, Vasile Oros, D. Cupșa, Patriciu Sfura și Aurel Cigărean cu câte 1 cor.; Vasile Pustai cu 60 fil. și Victor Măruș cu 20 fil. La un loc cor. 1080. (Va urma).

Teatru.

Vineri, în 16 Ianuarie, nu este reprezentatie. Sămbătă și Duminecă se va juca o nouă operetă, Sänge de polon, cu muzica de Oskar Nedbal.

Cartea de Aur.

A apărut volumul VII din valoaroasa publicațiune a domnului T. V. Păcățian: „Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară“. În volumul acesta, de o estensiune de 50 coale de tipar, e descrisă epoca dintre anii 1881—1896, cu toate mișcările politice-naționale din acei ani, ca: organizarea partidului național român, conferențele naționale din Sibiu, Memorandumul, Replica, procesul Repliei, procesul Memorandumului etc. și sunt date în întregime vorbirile parlamentare, rostite de deputații români în dietă și de Arhiepiscopii români în casa de sus. Sunt date și păreriile bărbaților de stat maghiari și vorbirile lor, rostite în chestia de naționalitate. Prețul acestui volum face 12 coroane exemplarul broșat și 14 coroane exemplarul legat. Doritorii de a-l avea, sunt rugați să se adreseze autorului în Sibiu (Nagy-szeben).

Nr. 559/1913.

(3:8) 1—3

Concurs.

În conformitate cu ordinul Consistorial din 19 Dec. 1913 nr. 15357 școl. pentru ocuparea postului de învățător vacant la școala gr.-or română din Mag se publică concurs cu termen redus de 15 zile și pe lângă următoarele condițiuni stabilite în ședinta comitetului parohial din Mag dto 29 Dec. 1913:

1. Salar de 480 cor. anual dela comuna bisericească Mag, solvabil în rate 3 lunare;

2. Ajuror de stat până la suma ce-i compete învățătorului ales după anii lui de serviciu; dacă din vina învățătorului i se va detrage ajutorul de stat, comuna bisericească nu este obligată a i-l suplini;

3. Relu de grădini 20 cor.

4. Cuartir în natură.

Alesul învățător va fi obligat:

a) a providea instrucțiunea în una din cele două clase a școlii de toate zilele, la care va fi împărțit;

b) a propune obiectele de învățământ în școala de repetiție economică, cu cari va fi însărcinat;

c) a forma și conduce cor cu tineretul școlar și adult, din Mag, — această destoinicie e dator a o dovedi cu acte și atestat de serviciu.

Ceise reflectează la acest post, sunt dator să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserica din Mag spre a-și arăta destoinicia în cântările bisericești și a face cunoștință cu poporul. Dacă nu se va găsi între concurenți nici unul, care să îndeplinească toate condițiile înșirate mai sus, alegerea se amână.

Cererile de concurs se vor înainta în termenul fixat oficiului protopopesc gr.-or român din Săliște.

Săliște, în 30 Decembrie 1913.

Dr. Ioan Lupas
protopop.

